

حرب عمومی وثائقندن

عراق سفری

و

اتحاد حکومتنک خیالات وجهالت سیاسیه‌سی

محرری

اسبق بغداد والیسی ودردنجی اردو مفتشی متقاعد

ارکان حربیه میرلوالرندن

جاوید

مدافعه مطبعه‌سی

بك اوغلی - یمنیجی سوقاغی

١٣٣٤

LIBRARY
FEB 23 1968
UNIVERSITY OF TORONTO

مقدمه

شو کوچوك اثری ، دها خیلی زمان اول نشر ایتمك ارزوسنده ایدم . فقط ، ساخته مشروطیت نقابی آلتنده الك ظالم اداره‌لره رحمت اوقوتان اتحاد وترقی حکومت منقرضه‌سی ، کندی سیئات اداریه ، سیاسیه وعسکریه‌سنه عائد یازیله‌جق سطور حقیقتی « وطنه اهانت » تلقی ایده‌رك بویله بر شیئه تشبث ایدنلره قارشی هر نوع معامله‌ٔ مستبدانه‌یی بلا پروا روا کوردیکی امثال عدیده‌سیله ثابت برحقیقت اولدیغندن نیجه حمیتلی ، قلبلری قان آغلایان ذوات مثللو بن‌ده کمال صبر وتوکل ایله عواقب اموره انتظاراً بالمجبوریه اختیار سکوت ایتمشدم . دوچار اولدوغمز ، ناقابل تلافی فلاکت حاضره‌نك مسببلری اولان حکومت اتحادیه ارکانی ، بغرینه خنجر ظلم وغدر صاپلادقلری بو مبارك وطنك قانی امه‌رك نهایت سقوط وبلا حجاب عار فراری ارتکاب ایتدیلر .

بو کون ، بو جهلای امور حکومتك ، وطنی بو حاله کتیره‌ن خطیئات وسیئاتی ، سلامت ملت ووطن نامنه اورته‌یه قویمق ویك محترم تورك قوم نجیبنه سورولمك ایستنیلن ظلم لکه‌لرینك مسببلرینی عالمه

کوسترمك ، وقایع ایله آز چوق تماس وعلاقه‌سی اولانلر ایچون بر وظیفه‌در .

ایشته ، شو کوچوك اثرمی نشر ایتمك ایسته‌یشمك سببی بودر . بدایتده ، بغدادده یوکسك بر مقام عسکری وملکی اشغال ایتدیکم جهتله حقایق وقایعه تمامیله مطلعم . بناءً علیه ، بو کتابده ، اوقونه‌جق شیلر ، اغراض شخصیه‌یه مبنی دکل ، معلومات ووثائق رسمیه‌یه مستنداً یازلمش حقیقتلردر .

« الحق یعلوا ولایعلی علیه »

جاوید

انكليزلرك اندیشه‌لری

آسیاده منافع مخصوصه و مستقبله‌سنك تأمین مصونیتی و شرقده احراز ایتدیکی نفوذ وقدرتك تشدید وادامه‌سی ایچون هربار اشتغال ذهن واعمال فکر ایتمکده اولان تورکیه‌نك متفق قدیمی انکلتره حکومتی، ١٨٦٦ و ١٨٧٠ سفرلرینك تولید ایلدیکی رقیبی آلمانلرك بغداد شمندوفر خطی امتیازینی آلدقلری و بو امتیازك انکلیزلره دریغ ایدلدیکی تاریخدن اعتباراً اوته‌دنبری حکومت عثمانیه حقنده پرورده ایلدیکی حسیات و نیات سیاسیه‌سنه آرتق باشقا بر استقامت اعطا و دولت علیه‌یه قارشی، صورت حرکات، اطوار واوضاعنده تعدیلات وتبدلات اجراسنی اقدام امور اتخاذ ایلمشدر .

برلین قونغره‌سنده ، انکلتره و دولت علیه آره‌سنده ، قبریس معاهده‌سیله عقد اولونان تعرضی و تدافعی اتفاق ، سوء اداره وسیاستده عدم ثبات و عدم وقوف یوزندن مبدل نفاق اولدوغندن روسلرله ائتلاف حاصل ایده‌رك بحرسفید موزانه‌سنی وقایه ، جرمنلرك ماکدونیا وسلانیکه صارقملرینه میدان براقامق قصدیله آووستریانك جنوبنده ـ بالقانلرده ـ بالقان حکومتلرندن بر سد وجوده کتیرمش و بالقان حربنك نهایتنده بالقانلیلری « خلاصکار » عنوانیله یاد ایتمش اولان انکلتره حکومتی ، مصر و هندستانك آتیاً برتهلکه‌یه معروض قالمامسی نقطهٔ نظرندن بحرسفیده اولدوغی کبی خلیج فارسده‌ده آلمانلرك بر

رابطه و مناسبت سیاسیه تأسیس ایده‌جك افعال و منویاتنه اغماض عین ایده‌مزدی .

آلمانلرك بصره کورفزینه دوغرو شمندوفر انشا ایتملری ، عثما- نلیلرك منفعتنه خدمت ایتمك مقصدینه معطوف اولمایوب کورفز ساحلنده بر موقع و بر حصهٔ ادعا الده ایتمك خصوصلرندن عبارت اولدوغی عموماً معلوم بر کیفیتدر .

عثمانلیلرك مظاهرتیله آسیای صغرادن کچه‌رك خلیج فارسه منتهی اوله‌جق بر دمیریولنه صاحب اولان آلمانلرك ، بر کون شرقده انکلیز تفوقنه قارشی تدویری لازمکلن مانوره‌یی اجرایه مساعد بر موقع و مکان قزانمسی استبعاد اولونه‌ماز .

انکلیزلر عراق سفرینه نه‌سببه‌مبنی ونه صورتله قرارویردیلر

ایرانده ، عثمانلی - ایران حدودینده یقین بولونان غاز دپولریله مؤسسات سائره‌نك‌ده تأمین محافظه‌لری انکلیزلر ایچون بغایت قیمتدار و حائز اهمیتدر . آلمانلرك ، تورکلره جهاد اکبر اعلان ایتدیرمك خیا- لاتیله ایران ، بلوجستان ، هندستان و قافقاسیه‌یه خفی مأمورلر اعزام و بو قطعه‌لرده حرکات اختلالیه وجوده کتیرمك املنی پرورده ایتدکلری دلائل ووثائقیله مبرهن اولدوغندن شرقده آلمانلرك افسادات، انتریقه و آمال استیلاجویانه‌لرینه میدان ویرلمه‌مسی نقطهٔ نظرندن انکلتره

حكومتنجه خطهٔ عراقیه‌نك اشغـالنه احتیـاج قطعی وقوی کورولمش و ١٩١٤ سنه‌سی آغستوس ابتدالرنده آلمانیا و آووستریا ایله حکومات ائتلافیه آراسنده آتش حرب اشتعال ایتدکدن بر قاچ کون صـکرا « کؤبن » و « بره‌سـلاو » زرهلیلرینك درسـعادته مواصـلتلری وسـلاحلرندن تجرید ایدلمه‌ملری ، ٣٣٠ سـنه‌سی ٢١ تموزنده دولت علیه‌نك‌ده عمومی سـفر برلك اعلان ایتمسی انکلیزلرجه ، تورکلرك آلمان و آوستریا اتفاقنه داخل اولدوغنه قناعت حاصل ایتدیرمش اولمغله خطهٔ عراقیه‌ده تورکلر علیهنه حرکات حربیه اجراسنه قرارویرلمشدر .

آنجق بو حرکات عسـکریه‌ده ، تورکلره ایندیریله‌جك ایلك ضربه‌نك تأثیری ، سنه‌لردنبری کندی طرفنه جلب واماله‌سـنه صرف مساعی ایلدیکی عربلرك انکلیزلره قارشی صداقت وامنیتنی تزیید ایده‌جکی کبی عربلرك معاونتی اولمدقجه عثمانلیلرك مصر اوزرینه تعرضـلری‌ده مسـتحیل ومصرك مصـونیتی تأمینه خادم اوله‌جغندن ماعـدا هند مسلمانلرینك‌ده مقام خلافته متوجه اولان نظرلرینی انکلتره ایمپراطورلغنه توجیه ایده‌جکی خصوصلری ، انکلیزلر ایچون حائز اهمیت مسائل عسکریه‌نك ایلك پلاننه داخل اولمشدر .

بوندن باشقا ، هر درلو منسوجاته داخل اولان پاموق ، نه آلمـانیا و مستملکاتنده ونه‌ده متفق اولان آووسـتریاده یتیشمدیکندن آلمـان فابریقه‌لری ایچون بالمجبوریه خارجدن مبایعه وتدارك ایدلمکده بولونان پاموق ، بغداد شمندوفر خطنك انشاسندن صوکرا عراق حوالیسنده آلمانلر طرفندن مبذولاً یتیشدیریله‌جکی ظن و تخمینلرینه بناءً هر

حالده آلمانلرك عراق و خليج فارس ساحلنه پایانداز تجاوز اولملری انکلیز منافعنه کلیاً منافی ایدی .

کرچه ، آلمانلره ویریلن شمندوفر امتیازینه مقابل انکلیزلره ده عراقده پترول معدنلری ، دجله و فرات نهرلرنده واپور ایشلتمك امتیازلری ویرلمش ایسه‌ده بو خصوص ، استقبالده انکلیزلر ایچون تأمین مقصده کافی کورونه‌مشدی. حتی، بغدادده بولوندوغم هنکامده، دجله وفرات نهرلرنده واپور ایشلتمك امتیازی انکلیز لورد اینجکیپه ویرلدیکندن ادارهٔ نهریه واپورلریله اشیای منقوله وغیر منقوله‌سی دغدغه‌سزجه موماالیهك وکیللرینه دوراید لمك اوزره ایکی طرفدن تعیین اولونه‌جق ذواتدن مرکب بر قومیسیون معرفتیله واپورلر واشیای مذکوره فیئاتلرینك تعیین و تقدیری باب عالیدن تبلیغ اولوندوغنی کبی کذا ، عثمانلی ـ ایران حدودینك تعیینده ایرانه انتقال ایدن بر چوق اراضی‌یه مقابل ایراندن بزم طرفه ترك اولونان خانقینك شمالنده‌کی « قوراطو » اراضیسنده موجود نفت منبعی دخی ، انکلیزلرك ایران داخلنده‌کی منبعلر ایچون مقدما حکومت مشارالیها ایله عقد ایتدیکی شرائط دائره‌سندن بزم طرفدن ینه انکلیزلره ویریله‌جك ایدی .

بناءً علیه ، انکلیزلر ، سنه‌لردنبری خطهٔ عراقیه ایله ایرانده استحصالنه موفق اولدوقلری منافعی وهندستانی تهلکه‌ده براقه‌جق بر رقیبك اورالره تقربنه هیچ بر زمان مساعده‌کار اوله‌مازلر ایدی.

ایلك انکلیز تدابیر عسکریه‌سی وبزم قوتمز

ایشته بو نقاط نظره بناءً ،انکلیزلر ،احتمالات دائره‌سنك تحدیدی

ضمننده ، ١٩١٤ سنه‌سی تشرین اولی ابتدالرنده انكليز وهند قطعاتندن مركب و اولا جنرال دەلامی‌نك قومانداسی تحتنده بولنان برلوا قوتنده‌کی عسکری آبادان جزیره‌سنده‌کی پترول ده‌پولرینی محافظه ایچون بحریه آطه‌سنه سوق ایتمشلردی .

٥ تشرین ثانی ١٩١٤ ده حکومت عثمانیه‌یه قارشی اعلان حرب ایدن انکلتره حکومتی ، بو قوتی [١٥٠٠٠ کشی‌یه] ابلاغ ایده‌رك جنرال باراته تودیع ایلمشدر .

بر انکلیز فرقه‌سی : ٣لوا پیاده ، ٤ ماکنه‌لی تفنك بلوکی [١٦شر تفنکلی] ، ٢لواطوپچی [هرلواده برخفیف اوبوس بطریه‌سی واردر وبطریه‌لر آلتیشر طوپلیدر] ، بر پیاده استحکام طابوری ، ٣ بلوك استحکام ، بر مخابره بلوکی ، بر کوپروجی تره‌نی ، جبخانه قوللری ، نقلیه قطاری .

بر لوا : ٤طـابور پیاده ، برخمبره‌جی بلوکی ، بر میترالیوز بلوکی [١٦ ماکنه‌لی تفنك] .

بر طابور : ٤بلوك ؛ هر بلوکده ، دردر ماکنه‌لی تفنك .

بر بلوك : ٤ طاقم ؛ هر طـاقمده ، بومبا تفنکیله مسلح بر مانغه بولونمقده‌در .

بر سواری فرقه‌سی : ٣ لوادن وهر لوا ، ٣ آلایدن وهر آلای ، ٣بلوکدن وهر بلوك ، ١٦٠ نفردن عبارتدر .

بوکا مقابل ، بزم‌اطرفده ایسه آنجق بغدادك ١٢ طابورلی بویوك چاپلی ماوزه‌ر تفنکیله مسلح بر قول اردوسی و دردر طوپلی مانته‌للی

بطریه‌لری و بر آلای سواریسی موجود وماکنه‌لی تفنك مفقود ایدی.
بو قول اردودخی ارکان حربیهٔ عمومیه‌جه یاپیلان پروژه موجبنجه — بر خطای عظیم اوله‌رق — ارضرومه مرتب اوچنجی اردونك اجزاسی میانته ادخال ایدلمش بولوندوغندن قوجه بغداد وبصره ولایتلرینك داخلاً وخارجاً مدافعه ومحافظه‌سی بصره ولایتنده تشکیل اولونه‌جق اوچ ، بغداد ولایتنده تشکیل ایدیله‌جك درت سیار ژاندارمه طابورینه تودیع ایدلمشدی.

واقع اولان اشعارات مکرره‌یه بر لطف مخصوص اوله‌رق کوچ حال ایله مؤخراً آلتی طابورلی بصره فرقه‌سنك بصره‌ده ترك ایدلمسنه موافقت ایدلمشدر. شوحالده ، بصره قوتی بری تورك اولمق [مقدما استانبول کوندریلن بر طابور] اوزره ٧ طابور پیاده ، ٢ قورنه وفاوحدود بلوکی ، بر بصره سیار ژاندرمه طابوردن عبارت اولوب عمومی ، بغداد ، نجف ، کربلا و دیوانیه‌نك شیعی و اسرائیلی افرادندن مرکب ایدی.

ایشته، انکلیزلرك ١٥٠٠٠ نشیلك فرقه‌لرینه مقابل بزم بدایت حربده‌کی قوتمز بوندن عبارت بولونوب قول اردونك دیکر قطعاتی ارضرومه متوجهاً بغداددن حرکت ایتمشلردی.

اشبو یدی طابور میاننده تورك اولان ٢٦ نجی آلایك برنجی طابوریدرکه ، بصره‌نك جنوبنده وقورنه‌ده حربی تمدید ایتدیرن و اك زیاده شهید ویاره‌لی ویرن بوطابور اولمشدر.

انکلیزلرك اشبو قوهٔ بریه‌لرندن باشقه شط داخلنده آبادان ومنحمره

اوكلرنده آلتی عدد غانبوطلری‌ده وارایدی . بزم‌ده درت موطوربوطله مرمریس غانبوطی بصره‌ده وایکی موطوربوطده فرات نهرنده ناصریه‌ده بولنمقده‌ایدی . مرمریس غانبوطی ، انكليز غانبوطلریله حرب ایده‌جك متانت وسلاحی حائزدكلدی . كرك انورپاشانك وكرك ارکان حربیه‌سنك عراق خطالری ، دردست نشر بولنان : عراق مخابرات وحركات عسكریه‌سی نامنده‌كی كتابده مندرج اولدوغندن بوراده دهازیاده تفصيلاتدن صرف نظر اولونمشدر .

عثمانلیلر حرب عمومی‌یه ناصل داخل اولدیلر

آلمانلر ، روس ، انكليز وفرانسز قوتلریله حرب ایتمكده اولدوقلرندن بونلرك قوتلرینی تنقيص وتفریق ایله قارشيلرنده‌كی قوتی تخفيفه خادم اوله‌بیله‌جك دیكر متفقلر عرض احتياج ایتمكده‌ایدیلر . بوصره‌ده « كوبن وبرسلاو » سفینه‌لریله عثمانلی سفن حربیه‌سندن مركب دوننما ، آلمانیالی آمیرال زوخون قوماندا‌سیله بحر سیاهه سوق اولوندوغندن آلمانلرك يوكنی تخفيف مقصدينه مبنی روس وانكليزقوتلرندن برقسمنی توركلره قارشی تفریق وسوق ایتدیره‌رك مملكت وملتنه خدمت ایتمش اولمق شرفنی احراز ایچون علی روایة انور پاشانك معلوماتی تحتنده آمیرال زوخون ، قره دكزده تصادف ایتدیكی روس دوننماسنه آتش آچارق آلتی آی اول بالقان حرب مشئومندن قورتولمش واﷲ بولنان

وسائط حربیه‌سنك بلكه نصفندن زیاده‌سنی ضایع ایتمش ، پاره‌سز قالمش اولان حكومت عثمانیه‌یی‌ده مهلك یكی بر حرب كردابنه سوروكله‌مشدر .

كوبن و برهسلاو سفینه‌لری درسعادته كلدكدن صوكرا ، بر كون بغداده نزدمه كلن انكلیز قونسلوسی ، بو ایكی واپور استانبولده تجهیزات حربیه‌دن تجرید و طائفه و ضابطانی آلمانیایه اعاده اولونمدقجه ویا بو سفینه‌لر دولت عثمانیه طرفندن مبایعه ایدلمشسه درونده‌كی آلمان طائفه‌سیله ضابطانك یرلرینه تورك ضابطان وافراد بحریه‌سی قونوله‌رق آلمانلر چیقارلمدقجه انكلتره ایله دولت عثمانیه آره‌سنده حربك غیرقابل اجتناب اولدوغی و بو حالك دوامی مدتنجه عثمانلی سنجاغی آلتنده هرهانكی واپور كورولورسه انكلیز وفرانسز كمیلری طرفندن طوپه طوتوله‌جغنی بیان ایتمشدی .

ایشته ، بو صورتله آمیرال زوخون دخی وطننه خدمت غیرتیله توركلری حرب عمومی كردابنه سوروكلمك جنایتنی موقع فعله قویمغه موفق اولمشدر .

بو بابده بر درجه‌یه قدر محتاج تأیید بر معلومات‌ده . ٣٣٠ سنه‌سی تشرین اولی ١٥ و ١٦ سنده وقوعبولان قره‌دكز حادثه‌سی اوزرینه درسعادتده بولنان انكلیز وفرانسز سفیرلری ، بو وقعه‌ده عثمانلیلر مدخلدار اولمیوب روس دونانماسنه آتش ایدنلرك آلمانلر اولدوقلرندن بحثله بو ایكی سفینه‌دن آلمان ضابطان وافراد بحریه‌سنك اخراج و مملكتلرینه اعاده ایدیله‌رك توركیانك بیطرفلغنی محافظه ایتمسی منافعنه دها موافق اوله‌جغی یوللو نصایح ووصایاده بولوندوقلری و بو وصایانك جای قبول كورولمه‌مسنه بناءً برهفته صوكرا روسیه ، انكلتره وفرانسه‌نك دولت علیه‌یه اعلان حرب ایلدكلری مسموع اولمشدر .

انكلتره دولتی طرفندن عثمانلیلره اعلان حرب ایدلمسی اوزرینه خلیج فارسده بولونان انکلیز جنرال قونسلوسنك بصره ولایتنده عشایر رؤساو شیوخنه عربجه نشر ایتدیکی بیاننامه‌نك برصورتی الده ایدلمش اولدوغندن عیناً آشاغی‌یه درج ایدلمشدر :

اعلان لحکام وشیوخ العرب ولرعایاهم فی خلیج فارس

« انه قد صدرت من الدولة العثمانیه فی ایا مناهذه اعمال وافعال متفرقه خلافاً لمصالح التجار الانکلیزیه ومنافعهم وتعرف هذا من تحریض الالمانین وتداخلهم فی السیاسته العثمانیه الی ان قربنا لقضیة لحرب بین الدولة العثمانیه والدولة البریطانیه مع دول المتحده یعنی الفرنسا والروسیا والبلجیك والجاپان وغیرها وقبل الستین سنه لماوقع الحرب بین الدولة العثمانیه والدولة الروسیه کان دولة الانکلیزیة والدولة الفرنساویة تساعد الباب العالی بعساکرهما ومنذ تلك الایام کان خفظة استقلال الدولة العثمانیه وابقاء بلادها وممالکها علی الصحة من اعظم مقاصد الدولة الانکلیزیه فی امورها السیاسة واما الحین رجال الدولة العثمانیه من عدم الفراسه یریدون یدخلون دولتهم فی المناقشة الصائره بین الدولة وغیرها من الدول ویغرقونها فی ورطته الفناء حتی لایبقی ابقاء مملکتها علی صحتها بعده اذاصارت نتیجة هذه الافعال ان الدولة العثمانیه ساقت الدولة البریطانیة الی الحرب مع العثمانین فان الواجب علی جمیع الشیوخ بلاد العرب تأمل علی حالتهم مع الظالم الذی یدعو لنفسه بانه حافظ المسلمین وحامیهم کان اهل الاسلام محتاجین لحافظ الی الله سبحانه وتعالی .

واما الشیوخ الذین قد جربوا الظلم والتعدی من الدولة العثمانیه لکون

بلادهم متصله ببلادها فلايخفى حالتهم معها لآن المخالفته بينهم واياها كانت موجودة من زمان وهم لا يزالون مجتهدون . لاستخلاص انفسهم من تسلطها وقد حصل لبعضهم الاستقلال وبعضهم باغيون عليها الآن .

ولايخفى على شيوخ الخليج العجمى ان الدولة البهية الانكليزية لاتعرض ابداً لدين المسلمين ولاتخالفه فى شيئ ما وانما تجتهد لاقامة الصلح والامان فى جميع البلاد وتشديد روابط الصداقة والاتفاق مع جيرانها وصار لها مراراً فرصه للاستيلاء على بعض البلاد ولاكنها ما انتهزت الفرصه وان تعلقاتكم مع الدولة البهية الانكليزيه كانت من زمان فاوعدكم بانا ستجتهد فى كل امر متعلق بالحرب الجاريه لحماية حريتكم الذاتيه و الدينيه ولانفعل فعلاً يضر هذين الحريتين الذين هما صاحب الانسان من الحيات البشرية اما ماقد وقع فى جميع البلاد فى تعب واشتداد من تكبر رجال الدولة العثمانيه وحماقتهم ولانريد شيئاً من جنابكم الا حفظ السكينته والامان فى بلادكم وان تأذن للجهال من رعاياكم الذين لا يعرفون ان الدولة البهيه قد حماهم من زمان من تعدى الظالمين فى ارتكاب اعمال تخل السكينة البلاد اوتضر المصالح الانكليزيه فان سلك جنابكم هذا الطريق ستخرج عن قريب من المصائب المحيطة بكم فى حال الصحه بل اقوى واحرى مما كنت من قبل ولا تأذن لرعاياكم فى الالتفات الى كلام الجهال داعين الى الجهاد لانه ليس فى الحرب الجاريه مايتعلق بالاديان الاانه مفيد لجميع الاديان استئصال الرجال المتكبرين والظالمين وتقوية حالات الرجال المطمئنين الذين لايرون شيئاً الى الاستقلال والسكون فى بلادهم

المألوفه بالصلح والامان.»

بو بياننامه‌نك ترجمه‌سی‌ده آتی‌یه درج ایدییورز :

خلیج فارس حکام وشیوخ ورعایاسنه

« صوك زمانلرده دولت علیه طرفندن انکلیز مصالح تجاریه و منافعنه مغایر صدور ایدن افعال و حرکات آلمانلرك تشویقندن وامور سیاسیه‌سنه مداخله‌سندن ایلری کلمش و دولت عثمانیه‌یی انکلتره ودول متحده ایله یعنی فرانسه ، روسیه ، بلچیقا و ژاپونیا دولتلریله حربه کیریشمکه سوق ایتمشدر. آلتمش سنه اول دولت علیه ایله روسیه‌دولتی آره‌سنده ظهور ایدن محاربه‌ده انکلتره دولتی فرانسه ایله برلکده عسکرلریله باب عالی‌یی حمایه ایتمش واووقتدنبری دولت عثمانیه‌نك محافظهٔ استقلال و مملکتنك بقاسی انکلتره‌نك اعظم مقصدی ولمشدی . فقط شیمدیکی حالده دولت عثمانیه رجالی عدم ذکا وفراستلرندن حکومتلرینی انکلتره و دیکر دولتلرله حربه ادخال ایده‌رك مملکتلرینك بقاسنی افنا تهلکه و مخاطره‌سنه القا ایتمك ایستیورلر . بناءً علیه رجال مذکوره‌نك اطوار وافعال اخیره‌لری انکلتره حکومتنی عثمانلیلرله حربه مجبور ایلمشدر . مسلمانلرك حافظ وحامیسی ادعاسنده بولونان بو ظلمه ایله اسلاملرك مقدراتنك نه‌کبی ورطه‌لره اوغرایه‌جغنی تأمل ایتمك عموم شیخلرك وظیفه‌سی اولمیدر . مسلمانلر آنجق الله سبحانه وتعالی حضرتلرینك حفظ و حمایه‌سنه محتاجدرلر .

دولت عثمانیه طرفندن ایقاع ایدیلن ظالم وتعدی‌یی تجربه ایتمش

اولان بلادعرب شیخلرینه خفی اولمدیغی اوزره بر چوق زماندن بری عثمانلیلرله عربلر آره‌سنده تحدث ایدن مخالفتدن دولایی نفسلرینی تورکلرك تسلطندن تخلیص ایچون چالیشه‌رق بعضیلری استقلاللرینی استرداد ایتمشلر و بعضیلری‌ده تورك حکومتنه قارشی حال عصیان وعداوتده قالمشلردر .

عموم خلیج عجمی شیوخنه معلوم اولسونکه انکلتره دولت بهیه‌سی دین اسلامه ابداً متعرض و مخالف دکلدر .

آنجق املمز بلادعربیه‌ده صلح وامانك دوامنه وانکلتره ایله اتفاق ورابطهٔ صداقتك تشدیدینه معطوفدر . بعض بلادعربیه‌نك استیلاسی ایچون ظهور ایدن فرصتلردن استفاده‌یی انکلتره دولتی خاطرینه بیله کتیرمشدر .

دولت مشارالیها ایله مناسبتکمز قدیمدر . محاربهٔ جاریه‌یه تعلق ایدن هر بر امورده حریت ذاتیه ودینیه‌کزك حمایه‌سی انکلتره دولتنك اك بویوك املیدر. حیات بشرده انسانلرك اك زیاده محبت پرورده ایتدکلری ذاتی ودینی حرتیلرکزه هیچ بر ضرر کلمیه‌جکدر . دولت عثمانیه رجالنك کبر و حماقتندن عموم بلاد عربده تعب و اشتداد و نفرت و وقوعه کلمشدر . انکلتره حکومتنك سزدن مطلبی یرلرکزده امن و سکونتك محافظه‌سیدر . مدت و فیره‌دنبری ظالملرك تعدیاتنه قارشی انکلتره طرفندن صحابت و صیانت اولندقلرندن خبردار اولمایان بعض جاهللرك سکونت محلیه‌یه و انکلیز مصالحنه مضر حرکتده بولنملرینه میدان ویرلماسی لازمدر. التزام سکونت ایدنلرك عن قریب مصائب محیطیه‌دن

حر اولەرق قورتیلەجقلری شبهه‌سزدر .

كذا بعض جاهللرك، جهالك جهاده دعوت تلقیناتنه حوالهٔ سمع اعتبار والتفات ایتامللری .

دیانته قطعیاً طوقونلمیه‌جقدر . زیرا ، انكلتره دولتنجه بالجمله ادیان محفوظ ومعتبردر . یگانه مقصدمز رجال متكبره ایله ظالملرك استیصالی ویرلرنده مألوف اولدوقلری سكون واستقلالی محافظه ایدنلرك تطمین وبولندقلری احوال سكونت پرورانه‌یی تقویه‌دن عبارتدر.»

اشبو بیاننامه‌دن‌ده ، هیچ بر مجبوریته مستند اولمایه‌رق حربه داخل اولدوغمز تظاهر ایدییور . نتیجه‌سی ، ملت وممكتك رفاه و سعادتنی داعی اولدوغندن ارباب عقل وشعورك بو كبی مسئولیت عظیمه‌یی دو كذنذ آله‌رق قوجه بر ملتی فكر استبدادكارانه‌سنه اسارتدن ووطنی تخریبدن اجتناب ایده‌جكی شبهه‌سزدر .

حربه دخول ویا اشتراكه حسب الایجاب مجبوریت حاصل اولدوغی تقدیرده آرای عمومیه‌یه مراجعت لزومی واحوالك توضیح وتصریحی لازمه‌دن ایدی . حربك بدایتلرنده مجلس اعیان ومبعوثان موجود ایدی وگرچه بعض اوراق حوادثده كورولدیكی وجهله ، مبعوثلر ، اهالی طرفندن منتخب اولمیوب جمعیتك ، ولایاته كوندردیكی ویا محللرنجه تعیین ایتدیكی مرخصلری ویا والیلری طرفندن تعیین ایدلمش اولسون ینه بو وطنك اولادی اولدقلرندن هرحالده وطنلرینك سعادت وسلامتنی نظر مطالعه واهمیته آله‌جقلرینه شبهه اولونه‌مازدی .

دول ائتلافیه‌یه قارشی حرب عمومی‌یه اشتراك خصوصنده بر قرار اتخاذی ایچون نه‌ بو ایکی مجلسك آراسنه ونه‌ده خارجدن بر فردك مطالعه‌سنه مراجعت ایدلمشدر .

شدت استبدادندن بحث ایله علیهنده محق غیرمحق مقاله‌لر تحریر ونطقلر ایراد ایدیلن خاقان مغفور عبدالحمیدخان ثانی بیله ۹۳ سفرینك اجراسنه دائر آیات کریمه واحادیث نبویه ایله موشح مجلس مبعوثاندن آلدیغی مضبطه اوزرینه حرب قرارینی قبول ایده‌رك مسؤلیت حربیه‌یی تماماً عهده سنه آلامشدر .

حرب عمومی‌یه ملتك ارزوسیله کیریشیلدیکی ادعاسنده بولونانلره دینیله بیلیرکه: ۹۳ سفرندن بالقان محاربه‌سنك ظهورینه دکین هر سنه یمن، آرناوودلق ، کرید ، جبل دروز ، ماکدونیا وحوالی سائره‌ده تحدث ایدن وقایع اوزرینه کراتله سلاح آلتنه آلنمش ، ۳۱۳ یونان محاربه‌سی ضایعاتی هنوز تلافی ایده‌ممش ، بالقان هزیمتندن بر قاچ آی اول قورتولمش بر ملت وخصوصیله مملکتلری بولغار استیلاسنه اوغرادیغندن اوته‌یه بری‌یه التجا ایده‌رك بالاخره حال پریشانیده مملکت وقریه‌لرینه عودت ایتمش ، مسکن ومأوالری مبدل رماد اولمش اولان خلقك بر جبر وتضییق ویا آمر مجبر اولدقجه داوول سسیله تحت سلاحه کلیه‌جکلری بر امر آشکاردر.

دولتجه حربه قرار ویرمك ایچون اهمیتله نظر مطالعه‌یه آلنه‌رق عریض وعمیق تدقیق ایدلمسی لازمه‌دن اولان شرائط اساسیه‌یی کوزدن کچیره‌لم :

۱ : بولونولان حال ووضعیت — مشروطیتك اعلاننده‌ن اول و صوکرا ظهور ایدن وقایع مختلفه‌دن ناشی هر سنه سلاح آلتنه آلنان افراد ملت یورغون و بیتاب بر حالده ایکن احتراصاته قربان ایدیلیوردی ایلنده‌کی بالقان سفرنده حرب ، خسته‌لق و ضرورت الجاآتیله واقع اولان تلفات ولوازمات ، اسلحه ، جبخانه و وسائط حربیه‌جه دوچار اولونان ضایعات ومغلوبیت ، خزینه‌نك بوشلغی و ضایعات مادیه‌نك عموماً تلافی ایدیله‌مدیکی بر زمانده حربه کیرمك موافق عقل و حکمت اوله‌ماز .

۲ : وسائط نقلیه — آلمانیا ، فرانسه وحتی روماتیا ، بلغارستان وصربستانده یاپیله‌جق حرکات عسکریه ایله آناطولی وعربستانده یاپیله‌جق حرکات عسکریه کلیاً یکدیکرندن فرقلیدر . هر دولت ، حدودی اوزرنده‌کی تحشد مواقعنه منتهی شمندوفر خطوطنه مالك اولدوغندن عسکری ، حرب منطقه‌سنه داخل اولمق ایچون یاماشاً بر کونلك یورویش اجراسنه مجبور اولور و یا شمندوفردن چیقدقدن صوکرا اوتوموبیل ایله سوق ایدیلیر . حرکات سوق‌الجیشه ایجاباتندن اوله‌رق بر موقعدن دیکر موقعه عسکر نقلنه ویا بر نقطه‌یه معاونته لزوم کورونورسه ینه شمندوفرلردن استفاده اولونه‌رق نقلیاتده سرعت وسهولت تأمین ومناطق حربیه‌ده بولونان اردونك هر نوع احتیاجی تطمین ایدیلیر . ۹۳ سفرنده قره‌کزه حاکم بولوندوغمزدن سوقیات ونقلیاتجه دکزدن استفاده ایدلمشدی .

سفر مذکوردن صوکرا ، قره‌دکزك حاکمی روسلر اولمشدر .

کرچه حرب عمومینک بدایتلرنده کوبن و برەسلاو سفینەلرینک زمکیلرله بولشدقلری هنکامده روس دونانماسنه غالب وقرەدکزه حاکم اولدوغمزی ادعا ایدنلر وغزتەلرله نشر ایتدیرنلر چوق بولوندیسەده بو مدعانک بطلانی قرەدکز ساحلندەکی شهر وقصبەلرک وارکلی کومور معدنی اوجاقلرینک بومباردمان ایدلملری ، طربزونه یوزبیکارجەلیرا قیمتنده اسلحه ، مهمات و ملزمهٔ حربیه نقل ایدن سیرسفائنه منسوب واپورلرک روسلر طرفندن باطیرلمسی ، قره دکزک جنوب ساحلنده الیوم دیرەکلری مشهود اولان مغروق واپورلرک وجودیله اثبات اولونور. بناءً علیه ، حرب اثناسنده ایجاب ایدن مواقع ومناطقه اسلحه ومهمات حربیه وقوهٔ معاونه سوق ونقلی ایچون یوللرمز ، شمندوفرلرمز و سائر وسائط نقلیەمز مفقود و یالکز آناطولی قاغنیلریله بر مقدار آتلی آرابەودوەلرمز موجود ایدی .

اشتراک ایدەجکمز حرب عمومیده مملکتک وضعیت جغرافیەسی ایجابنجه اولەرق شرقده آناطولیده ، جنوب شرقیده عراقده ، جنوبده فلسطینده ودشمنک مرور ودەبارکماننه مانع اولمق ایچون کلیبولی شبه جزیرەسنده ؛ هنوز احوال ووضعیتی غیر معین اولان بولغارلره قارشی شرقی تراکیاده ، بحر سفید و بحر سیاه ساحللرینک محافظەسی ضمننده اشبو دکزلر ساحلنده قوت جمع ایتمک وجبهه تشکیل ایلمک مجبوریتلری قارشیسنده بولوندوغمزدن بو منطقەلرده آچیلەجق جبهەلره هانکی وسائطله معاونتده بولونولەجقدر ؟ حالمز ووسائطمز ، واپور ، شمندوفر و سائر وسائط نقلیهٔ حاضرەنک موجود اولمدیغی زمانلری آکدیردیغی

جهتله دشمنك اعظمی بر هفته‌ده قوت یتشدیره‌بیله‌جکی بر نقطه‌یه بزم قوت یتیشدیرمه‌مز آیلره محتاجدر . متفقلردن تدارك ایدیله‌جك الك صوك وسائط نقلیهٔ سریعه اولان اوتوموبیللرله بو احتیاجك تطمین اولونه‌جغی بعضیلری طرفندن ادعا ایدلمش ایسه‌ده بو قبیل وسائط نقلیه‌نك استعمالی منتظم یوللرك وجودینه متوقف و بزده ایسه بو یوللر غیرموجود اولدوغندن بالاده تعداد ایدیلن مختلف جبهه‌لره معاونت ایچون یا آنقره‌یه ویا قونیه‌نك شرقنده کائن اولوقشلایه قدرتك خطلی آناطولی دمیریولندن ؛ عراق جبهه‌سنه معاونت ایچون دیاربکر و موصلدن بغداده قدر دجله نهرنده کلکلردن وجرابلسدن اعتباراً فرات نهرندن شاختورلردن استفاده ایتمکدن باشقه چاره یوقدی . پك قدیم اولان اشبو وسائط نقلیه‌نك عددی ایسه محدود اولمقله برابر صولرك آقینتیسنه تابع اولدوقلرندن و مجرانك چول قسمنده آقینتی جزئی ایدوکندن بطی الحرکه بر وسائط نقلیه اولان کلك و شاختورلرله ، سریع السیر نقلیه واپورلری وشمندوفرلره مالك دولتلر رقابته قالقیشمق اترجنت اولور .

مصره استیلا ایتمك خولیاسیله معان و غزه‌دن سوق اولونه‌جق قوتلره مقتضی مهمات و ارزاق آنجق دوه . استر و مرکب کبی چارپالرله غیرکافی مقدارده یتیشدیریله‌جکندن تیه بنی اسرائیلده حرکات عسکریه اجرا ایده‌جك قوتك دها بدایت حربده محرومیت ایچنده قاله‌جغنه شبهه ایدیله‌مز .

۳ : قوت ـ آلمان و آووستریالیلرله بالاتفاق حرب ایده‌جکمزه نظراً ایکنجی مادده‌ده کوستریلن مختلف جبهه‌لره عینی زمانده کافی

و دشمنی توقیفه مقتدر قوت چیقاروب چیقارامیه‌جغمزی ولزومی قدر قوت چیقاریله‌بیله‌جکنی فرضیه‌سنه کوره عسکرك قوهٔ بدنیه وحیاتی محافظه وتأمین ایدجك لوازمهٔ حربیه وما کولاتك نه صورتله یتیشدیریله‌بیله‌جکنی . حربك اوچ بش سنه امتداد ایتمسی احتماللرینه قارشی اریه‌جك قوتك نه‌ ـیله وکیملرله تلافی . تقویه وتجدید اولونه‌جغنی دوپیش ایتمك مسائل مهمهٔ حربیه‌نك اساسیدر .

٤ ـ اسلحه ولوازمهٔ حربیه — مملکتده اعمال اولونان وسائطله حرب ایدلمیدر . یعنی چاقماقلی تفنك ، قلیج ویالا قوللانیق دورینك چوقدن سنتیه قاریشمش اولدوغی کوننبری طوپ ، تفنك ، جبخانه ، مهمات ، لوازمه ووسائط سائره وحرب کمیلری ، مبایعه صورتیله آوروپادن تدارك ایدلمکده‌در . حربك دوامی مدتجه انسانجه ضایعات اولدوغی قدر اسلحه ومهمات ضایعاتنده وقوع بولور . حرب اثناسنده بیطرف دولتلر حقوق دول احکامی موجبنجه اسلحه وجبخانه نقصانی تلافی ایچون بوکبی احتیاجاتی هم صاتمازلر وهم مملکتلرندن چیقارمزلر . بو تقدیرده ، اردوده طوپ ، تفنك وجبخانه ضایعاتی ایله حربده ثبات وامید موفقیت تناقص ایدر ، قابلیت حربیه سقوطه باشلار . ٩٣ سفرنده اولدوغی کبی یا متابعك قوروسیله دشمنله عقد مصالحه ایتمك مجبوریتی حاصل اولەرق مغلوباً صلح یاپیلیر ویاخود ٣١٣ یونان حربنده کورولدیکی وجهله وسائط حربیه‌من دوچار نقیصه اولمدن دشمن مغلوب اولەرق صلح تکلیف ایدرسه غالباً عقد مصالحه اولونور .

حرب عمومیده ایسه ، صربیه حکومتی هنوز موجودیتنی محافظه

ایتمکده اولدوغی ، بولغارستان و رومانیاده بیطرف بولوندوقلری جهتله یکی متفق اولان آلمانیا و آووستریانك بزه کوندره جکی وسائط حربیه‌نك بونلری قپالی بولوندوغندن و بالقان محاربه‌سندن‌متولد اسلحه ، مهمات ضایعاتی اویله آز بر زمان ظرفنده تلافی ایدیله‌میه‌جکندن برای تعلیم‌ده بوره جلب اولونان افراده شمدیدن ، بو یکسنده ، مارتین و حتی بونده بلغارچه‌لرندن آلنان بر دانه وضراتفنکاری ویرلمشدی. اسکی بیمارلردن بر طابور قوماندانینه ، هانکی جنس تفنکله مسلح اولدوغنی سورمشدم . جواباً : « فرق ایتمیك » دیبه‌رك شمدیدن تفنکلریله مسلح اولدوغنی ایما ایتمشدر .

بو کونکی محاربه‌لر ، بر فن محاربه‌سیدر . بزده دینامیت ، بومبا بوغوجی غاز اعمالی مجهول ، و دکل اردوده حتی مملکتده دخی کرك بونلری ، کرك تحت البحر ، طیاره ، تللی و تلسز تلغراف ، تلفون طاقملرینی اعمال ایده‌جك فابریقه و مؤسسات مفقود اولدوغندن اسلحه و مهمات کبی وسائط سائره حربیه‌نك‌ده آوروپادن مبایعه‌سنه مجبوریت وار ایدی .

درسعادتده ، احتیاجات حربیه‌دن یالکز جبخانه اعمالی ممکن اولمالی که ، اعلان حربدن اول بغداده ایکن حربیه نظارتندن آلدیغم بر تلغرافنامه دخی ، کرك بغداد دپولرنده و کرك تجاران نزدنده بولونان کوکورت ، کهرجله ، آسید سولفریك ، قورشون و دها بو ایشلره یارار اجزا و معادنك همان‌درسعادته کوندرلمسنی مشعر ایدی . بغداددن کوندریله‌جك بو قبیل موادایله مهمات حربیه احضاری و

حرب ایدلمسی ، ایشیدنلرك معنویاتنی اخلال ایتمشدر .

٥ : اسکی ویکی متفقلرله مناسبات سیاسیه و روابط قدیمه — آلمانلرله آووستریالیلرك نه کرید مسألنده و نه ده بالقان اختلاللرنده بر کونا مظاهرتلری کورلمدکدن باشقه ، طرابلس غربك ایتالیانلر طرفندن استیلاسنده ، کندی متفقلری اولمق حسبیله ایتالیایه ، بلاسبب طرابلس غربه و قوعبولان تعرضنده تماشاده بولونمشلردر.

حکومات مذکوره نك ، بالقان حربنك کرك بدایتنده و کرك نهایتنده بزه هیچ بر معاونتلری کورلمه‌مش وبالعکس ، آووستریالیلر بولغار قرالی فردیناندی جسارتلندیرمشلردی . بونكده دلیلی ، بالقان حربندن عودتده ، : کوروشمك اوزره حربیه نظارتنده نزدمه کلمش اولان آووستریا آتاشه‌میلیته‌رینك : « یونان وصربلرك بولغارلره قارشی حربه باشلادقلری اثناده مدیه ـ اینوز خطی کریسنده بولنان عثمانلی اردوسنك ادرنه‌یه دوغرو ایلریله‌میه‌رك خط مذکوری محافظه ایتدیکی تقدیرده بویوك بر بولغارستان تشکل ایدرك روسیه‌نك استانبوله استیلاسنه مانع اوله‌جغنی وبولغارستان کوچوك قالدیغی تقدیرده روسلرك بو استیلالرینه قارشی وظیفهٔ ممانعتی ایفا ایده‌میه‌جکنی » سویلمسیدرکه بو سوزلری حیرتله دیکلدکدنصوکرا ، « عثمانلی اردوسنك ادرنه‌دن دها ایلری‌یه کیتمك اوزره حرکت ایتمسی موافق مصلحت اولدوغنی » دلائلیله ایلری سوره‌رك مناقشه‌ده بولوندق . موما الیه بولغارستانك بویوك اولمسی التزام ایتدیکنی تکرار ایتمسنه مبنی ، صرب ضابطاننك آووستریا حقنده پرورده ایتدکلری حسیاتی میدانه قویارق بالقانلرده

عثمانلیلرك دوچار اولدقلری عاقبته آووستریالیلرکده دوچار اوله‌جقلرینی واسلاولرجه بالقان ایشلری اکمال ایدلمش اولدوغندن آرتق نوبتك آووستریالیلره کلدیکنی بیان ایلدم . بونك اوزرینه موما الیه ، بر آز قیزاروب بوزاراراق مساعده طلب ایتدی . یارم ساعت صوکره‌ده ، یانمده اسکوبدن طانیدیغم موزه‌ل نامنده برذاتله آلمانیا آتاشه میلیته‌ری کلدی . بوده ، عینی مسئله حقنده مطالعه صوردیغندن آووستریا آتاشه میلیته‌ریله جریان ایدن مباحثه‌یی حکایه ایلدم . موماالیه آووستریا آتاشه میلیته‌ری کبی بروپاغاندا مقصدیله کلدیکنی بیان ایده‌رك وداع ایتدی .

آلمانلر ، شرق مسئله‌سی ایچون برداملە پومرانیالی قانی دوکمه‌مك ، بر مارق صرف ایتمه‌مك ویااکز بحر سفیدده ، تریستە لیمانینه مالك اولمق وبوکا مقابل ایسه آووستریالیلرك ، ظهور ایده‌جك بر بحراندن بالاستفاده ما کدونیا وسلانیکی استیلا ایتملرینه مخالفت ایتمه‌مك دستورینی تعقیب ایده‌رك ظاهراً بزه محب کورونمك فرصتنی فوت ایتمه‌مشلردر .

آووستریایه کلنجه ، بوده . روم ایلیده‌تورکیانك انحطاطی آووستریا محاربه‌لریله باشلامش ، روس سفرندن صوکره بوسنه هرسکی یوتارق کندیسنی روم ایلیده تورکیایه وارث عد ایلمش بر دولتدر . اوایکی قره طاغ محاربانده ، اسمنی درخاطر ایده‌مدیکم بر آووستریا جنرالی قوماندانسنده ترتیب اولنان چته‌لرله بزه قارشی قره طاغه ظهیر اولدیغی کبی قاتارو لیمانی عسکر اخراجاتنه سد ایده‌رك هرسکه اولان سوقیات عسکریه‌مزی اشکال وتصعیب ایلمش هر سنه آرناوودلری حکومت

سنیه علیهنه تحریك ومسائل سیاسیه احداثندن كری قالمامشدر . صوك زمانلرده ، سلانیك ، مناستر ، قوصوه ولایتلرنده اجرا اولونان تنسیقات واصلاحات اثناسنده اوچ ولایتك ژاندارمه‌سی نی دور مالیه‌سنك‌ده تحت مراقبه‌یه آلنماسنه آوروپا دولتلرنجه قرار ویرلمش ایكن ، بو كیفیت حقوق حكمرانی‌یه مخالف اولدوغندن باب عالیجه رد ایدلمسی اوزرینه دول معظمه‌نك تكلیفنی قبول ایتدیرمك اوزره آووستریا دوننماسی سلانیك صولرینه كله‌رك ولایات ثلثه امور مالیه‌سنك مراقبه آلتنه كیرمسنه دولت علیه‌نی مجبور ایتمشدر . مع مافیه بالقان حربندن صوكرا ، آووستریا ایله آره‌مزده بر ایكی حكومت تشكیل وتوسع ایتمكله آووستریا ایله حدود مناسباتمزده زائل اولمشدر . آنجق ، آناطولیدن حصهٔ نفوذ تقسیمنده آووستریا حكومتی‌ده آطنه وحوالیسنی كندی نفوذی آلتنه آله‌رق مشكلات ایقاعندن كری طورمامشدر .

اسكی متفقلره كلنجه : جنتمكان سلطان عبدالمجید خان دورنده روسلرله وقوعبولان « قریم سفری » نده ، فرانسزلری‌ده یاننه آله‌رق معاونتمزه كلمش اولان انكلتره حكومتی ، عهدنده وفادار اولدوغنی كوسترمش و۹۳ سفرنده آیاستفانوس معاهده‌سیله غائب ایتدیكمز روم ایلینك تراكیای غربی ، ماكدونیا وآرناوودلق قسمنك آنا وطنده قالمسی ایچون برلین قونغره‌سنی تشكیل وآیاستفانوس معاهده‌سنی تعدیل ایتدیرمشدر .

سلانیك ژاندارمه قوماندانلغنده بولوندوغم اثناده واردارك منصب جهتلرنده اوت بیچمكله مشغول اولان بولغار عمله‌لرینه روم

چته‌سی طرفندن آتیلان سلاحلردن سکز بولغارك قتل ایدلدیکی خبری سلانیکی سکس ایدر ایتمز فوق العاده تلاشه دوشن وهمان روم چته‌سنك دردستنه حقلرنده اك آغر جزا ترتیبنی التزام ایدن بر روس میر-آلای : « بو دوکولن قانلرك سببی انکلیزلردر . آیاستفانوس معاهده‌سنی تعدیل ایتدیرمه‌مش اولسه‌لردی بو قانلر دوکولمزدی » سوزلریله انکلیزلر علیهنده پك چوق تفوهاتده بولندی . بو صره‌لرده ، بولغارلر روسلر ایچون اوقدر مرغوب ایدیلرکه ، روم چته‌لری طرفندن بر بولغار قتل ایدلسه تکمیل روس ضابطلری تحقیقاته قوشارلر و بر بولغار چته‌سی اوتوز روم اولدورسه روس ضابطلری طرفندن هیچ بر شکایت صادر اولماز واهمیت ویرلمزدی .

احوال مبسوطه‌دن آکلاشیله‌جغی اوزره ، انکلیزلر « منافع سیاسیه‌لری نقطهٔ نظرندن بزه معین اولدیلر » بزده ، بو معاونتدن مستفید اولدق . برلین قونغرسنك ختامنده :

C'est la deuxième fois que nous délivrons la Turquie :

دین انکلیزلرك بودفعه دخی :

— C'est la troisième fois que nous avons délivré la Turquie des usurpateurs.

دیه‌جکلرینی ظن ایدرم .

بناءً علیه ، تورکیه‌نك ضررینه تأمین منافعه ساعی اولان آلمانیا ، آووستریا دولتلریله بالاتفاق اسکی دوستلرینه خصم اولان هیئتك وطنك

منفعت ومضرتنی تفریقدن عاجز اولدوقلری ، یاخود قصداً مملکتی فلاکته سوروکلدکاری استدلال اولونور .

٦ : وضعیت جغرافیه — روسلرله براً وبحراً هم حدود اولدوغمز کبی انکلیز وفرانسزلرله‌ده بحراً هم حدود بولوندوغمزدن بو اوچ دولت معظمه وجسیمه‌یه قارشی آناطولی ، عراق ، سوریه کلیبولی ، چناق قلعه وتراکیا جبهه‌لرنده وسواحل ابحارده بولوندیره‌بیله‌جکمز قوت ، بو اوچ دولتك سوق ایده‌جکی قوای عسکریه طرفندن یاپیله‌جق حرکات تعرضیه‌یی توقیفه مقتدر اوله‌بیله‌جکمی ؟

دردنجی ماده‌ده ایضاح ایدلدیکی وجهله عندالایجاب سریع آیله بو جبهه‌لره دشمندن اول قوت سوق ایدیله‌بیله‌جکمی ؟

حربك جریانی اثناسنده ، آناطولی جبهه‌سندن عسکر آله‌رق عراق جبهه‌سنه ، عراقدن آناطولی جبهه‌سنه ایکی آیلق یورویشله عسکر سوق ایتمکدن متولد یورغونلق ، سفالت ومسافه‌نك اوزاقلغی ، عسکرك قوهٔ بدنیه وقابلیت حربیه‌سنی اخلال وتنقیص ایتمشدر . حربك ادوار وصفحات مختلفه‌سنده بعضاً ظهور ایدن بیوك فرصتلر وقت وزمانیله قوهٔ معاونه‌نك ورود ایده‌مسندن ویا ورود ایدن عسکرك یورغون وبی‌تاب بولنمسندن دولایی غائب ایدیلیر . بوندن باشقه ، وسائط ومنابعمزك ، اوزون مدت دوامی محتمل اولان بر سفری تأمین ایدوب ایده‌میه‌جکنی‌ده هر آن کوز اوکنده بولوندورمق ایجاب مصلحتدن ایدی .

بالعكس ، آلمانیا و آوستریا ایله هم حدود بولوندیغمزدن بوایکی حکومتك تعرضلرندن اشتباهه محل یوقدی . تورکیه ، انکلتره وفرانسه تفاقنه داخل اولدوغنه کوره روسیه‌نك نعمت‌دیده‌سی اولان بولغارلرده انکلتره ، روسیه وفرانسه اتفاقنه داخل اوله‌رق حرب عمومینك بش سنه دوامنه محل قالمازدی .

شوحالده ، بلا تأمل وبلا لزوم آلمانیا ـ آووستریا اتفاقیله دول ائتلافیه‌یه قارشی حرب ایدلمسنك نه قدر معناسز بر اثر جنت اولدوغی تظاهر ایدر .

٧ : وقایع تاریخیه : وقایع تاریخیه نظر امعانه آلنیرسه ، انکلیزلره قارشی آبلوقه اعلان ایدن فرانسه امپراطوری برنجی ناپولیون ١٨٠٥ ده آووستریالیلری آووسترلیچده ؛ ١٨٠٦ ده پروسیالیلری یه‌ناده ؛ ١٨٠٧ ده روسلری آیلو وفریدلاندده ؛ ١٨٠٩ ده آووستریالیلری تکرار واغرامده مغلوب ایده‌رك ١٨١٢ ده روسلرله یاپدیغی محاربه‌ده موسقوه‌یه قدر کیتمشدر . ناپولیونك فلاکتنی موجب اولان موسقووه سفرندن صوکرا ، آوروپا دولتلری مشار الیه علیهنه اتحاد ایده‌رك ١٨١٥ ده فرانسز اردوسنی واته‌رلوده منهزم وپریشان ایتمشلر وبونك اوزرینه ، ناپولیون دخی انکلیزلره دخالت ایلمش وسنت هلن آطه‌سنه کوندرلمشدر .

انکلیزلرك جان داماری هندستان وبونك کلیدی مصردر . بوایکی مملکته کوز دیکه‌رك انکلیزلرله حربه قیام ایدن بر دولته قارشی ، انکلتره حکومتی ، ـ تاریخك کوستردیکی وجهله ـ کرك منافع سیاسیه وکرکسه منافع اقتصادیه وسائره‌دن دولایی بروپا بر چوق حکومتلری اتفاقنه

آله‌رق مقصدینه نائل اولونجیه‌قدر حرب ایتمکی ویا بوتون بوتون محو اولمغی الده بویوك دستور سیاست اتخاذ ایتمش وبو اوغورده هر درلو ترتیبات وتدابیری اولدن احضار ایتمش بر دولتدر . بناءً علیه بز ، کم آلات و نقصان ادواتله انکلتره ، فرانسه ، روسیه کبی اوچ دولت معظمه‌یه قارشی حربه دخول اولمق حرکت مجنونانه‌سنی ارتکاب ایله ذاتاً تحمّلفرسا دیونه مستغرق زواللی ملتی ، دها تصوری بیله تویلری اوربرته‌جك درجه‌ده مدهش وباش دوندوروجی بر یکونه بالغ اولان بورجلر آلتنده آزه‌رك پاره‌لری خیالی غایه‌لر آرقه‌سنده صرف واستهلاك ایلدك .

اون بش میلیون لیرا تخصیصات حربیه ایستنیلدیکی زمان بو هانکی قوت ایچون بو قدر تخصیصات طلب ایدلدیکنی آرامقسزین قبول ایتدك . اداره‌سزلك یوزندن غائب ایدیلن طرابلس غرب ایچون هوائی اوله‌رق بر میلیون کسور بیك لیرا صرف ایتدکدن صوکرا حرب عمومیده‌ده طرابلس غرب خیالاتی آرقه‌سنده ینه برچوق پاره‌لر دوکدك . واهی تشکیلات خصوصیه‌لره ربط قلب ایده‌رك پاره‌لری اولوقلردن آقیتدق .

وقایع تاریخیه‌یه نظراً ، بو حرب عمومی بدایتلرنده یا ، انکلیز طرفنی التزام ایتمك ویا ، صوك راده‌یه قدر بیطرف قالمغه چالیشمق بزم ایچون اهمیتله نظر مطالعه‌یه آلنه‌جق ایکی مسئله ایدی . علی الخصوص بالقانلرده بولغارلرك وضعیتی هنوز مجهول اولدیغی وکلیبولی شبه جزیره‌سنده انکلیزلرله حرب ایدلدیکی بر هنگامده بولغارلر دول ائتلافیه طرفنی التزام ایده‌رك کلیبولی مدافعه‌سنده بولنان اردونك یانینه ویا پایتخته دوغری تجاوزه باشلامش اوله‌قلرینه کوره احوالك کسب ایده‌جکی شکل ورنکی درپیش

ایتمك ایجاب ایدردی . بالقان حربندن صوکرا ؛ قارشیمزده ایکنجی روسیه اولەرق بر بولغارستان ظهور ایتمش اولدیغندنك مهم مشغلەمزی، بولغارلره قارشی قوتلی ومتبصر بولونمق خصوصلری تشکیل ایتملی ایدی :

بیطرف قالدیغمز حالده قرال قسطنطین زماننده‌کی یونانستانك اوغرا-دیغی وضعیت و عاقبتی نظر مطالعەیە آلان بعضیلرینك ادعالری وجهله حکومت ثانیه‌ملکده عینی حاله دوچار اولەجغی وبناءً علیه . استانبولی محافظه ایچون حرب عمومی‌یه کیرمك بزجه غیر قابل اجتناب بر کیفیت اولدوغی ایلری سورولمکده ایسەده آلمانیا ایمپراطورینك همشیرەسی اولان یونان قرالیچەسنك تأثیریله یونانیلرکده تورکلر کبی آلمانیا ، آووستریا اتفاقنه داخل اولەرق قوتلرینك دها زیاده آرتاجغنی درپیش ایدن سیاسی انکلیزلرجه ؛ وەنیزەلوسی الده ایتدکدن صوکرا یونانیلراوزرینه تضییق آرتدیرمق ، اقتضای حال وایجاب مصلحتدن کورولمشدر . اشبو تضییقات نتیجەسی ، آلمان طرفداری اولان قرال قسطنطینه ترك تاج و تخت ایتدیردی . یونانیلری کندی اتفاقلرینه ادخال ایدن دول ائتلا-فیه ، قوتلرینی تزیید و ماکدونیاده سربستی حرکتلرینی تأمین ایلدیلر .

بیطرفلغمزی محافظه ایتدیکمزه نظراً ، مازوریا باتاقلقلرنده ایکی دفعه هزیمته اوغرامش اولان روسیه حکومتی ، بو مدت ظرفنده آناطولی‌یه تعرض ایتمیەجکی حقنده بزه تأمینات ویرەرك قافقاسیاده‌کی قوتلرینی کندی غرب جبهەسنه سوق ونقل ایتمك مجبوریتنده بولوندیغندن آناطولیدن امین بولنه‌جق ایدك .

ینه بیطرفلق زماننده ، انکلیز وفرانسزلرك روسلره ال ویرمك وبوغازلری كچمك ایچون جبر استعمالنه قیام ایده‌جكلری وبیطرفلغمزی طانیمیه‌جقلری فرضیه‌سی ، یاپیله‌جق تضییق نتیجه‌سنده دولت علیه‌نك ده آووستریا ، آلمانیا اتفاقنه داخل اوله‌رق دشمنلرك كسب قوت ایتمه‌سی ، ملاحظه‌سنه مبنی حكمدن ساقط اوله‌جق ویونانیلره یاپیلان جبر وتضییقك بو ملاحظه‌یه بناءً بزم حقمزده تطبیق ایدلمیه‌جكی اغلب احتمال ایدی. انكلیزلرك اتفاقنه داخل اولدیغمزه كوره ، بالطبع بزه تأمین ایده‌جكلری منافع سیاسیه واقتصادیه صوڭ زمانلرده آلمانلرك‌ده‌نین حكومتیه یاپدقلری معاهدهٔ خفیه ایله بزه یاپیلان وصوڭ دفعه طلعت پاشانك برلینه كیتمه‌سنی موجب اولان دسایسه مشابه اوله‌ماز . چونكه ، انكلیزلر عهدلرنده وفاكاردرلر . ینه بعضیلری انكلیز وفرانسزلرك استانبولی روسلره وعد ایتدكلرینی میدانه نویارق پایتختی قورتارمق ایچون حرب عمومیده آلمانلر طرفنی التزام ایتمك مجبوریت قطعیه‌سی آلتنده بولوندوغمزی ادعا ایدییورلر.

١٨٩٤ تاریخنده بلچیقاده چیقان بر رساله‌ده ، استانبولده روسلر تورکلره خلف اولوب آیاقلرندن برینی بوغازلره ودیكرینی اقصای شرق دكزلرینه وضع ایدرلرسه مدنیت اسكی دنیادن یكی دنیایه هجرته مجبور اوله‌جغندن روس استیلاسنه قارشی استانبولی محافظه ایچون بالقان حكومتلرینك بالاتحاد صرف ماحصل غیرت ایتملری و جیبه‌دن ایسه‌ده بونلرك‌ده آرالرنده‌كی رقابت اتحادلرینه مانع اولدوغندن آوروپا دولتلرینك تشكیل ایده‌جكلری بهنه‌ر ناسیونال بر قومیسیون واسطه‌سیله استانبولك محافظه و حمایه‌سی توصیه اولونمقده ایدی . استانبول و

بوغازلرك روس النه دوشه‌رك قره‌دکزك بر روس کولی اولمسی، آوروپا دولتلرینڭ منافع سیاسیه و اقتصادیه‌لرینه کلیاً مضر اولدقدن باشقه روسلرك سویش قنالنه یقین اولان مملکتلره صاحب اولملری انکلیزلرك هند مصرده‌کی منفعتلرینه قطعیاً منافی اولدوغندن انکلتره و فرانسه‌نك ، استانبولك روسلره انتقالنه هیچ بر زمان مساعده و مسامحه ایده‌میه‌جکلری برامر آشکار ایدی .

٩٣ سفرنده ، آیاستفانوسه قدر کلمش اولان روسلر ، انکلیز قورقوسی اولمسیدی عجبا استانبولدن چیقارلرمیدی ؟ عصرلردنبری روسلرك استانبولده کوزی اولدوغی انکار اولونه‌ماز . فقط، بوکامانع اولان قوتمزدن زیاده، آوروپا سیاستی دکلیدر؟ حتی روسلرله بولغارلرك آره‌سی ایلشدکدن صوکرا وارنه، بوغاز طریقاریله قولایجه استانبول اوزرینه یورومك ایچون روسلرك بولغارلرله‌اویوشدوغی غزته‌لر نشر و بوبابده آثار تلاش ابراز ایدن انکلیزلر دکلیدر ؟

٨ : اهالی ایله حکومت آره‌سنده‌کی رابطه و محبت متقابله — ممالك عثمانیه ، عناصر مختلفه‌دن مرکب اهالی ایله مسکون اولوب حربده سلاح استعمال ایده‌جك واسطه دخی اهالیدن جلب اولنه‌جق افراد اولدوغندن حکومتك ، اهالیسنك توجه واعتمادینه مظهر اولمش بولونمسی ایجاب ایدرکن مملکتك هر کوشه‌سنده حکومته قارشی عدم اعتماد موجود ایدی . سوریه وخطهٔ عراقیه‌ده‌کی عرب اهالی ، حکومت علیهنه تحریك ایدلمکده وحکومتك معاملات واجراآتنه نظر استخفاف ایله باقمقده ایدی .

بغداده کیتدیکم صره‌ده ، ابن‌السعوددن شهید محمد فاضل پاشایه کان بر مکتوبی اوقودم . بونده : « اتحاد حکومتی ابن‌الرشیده هر ایستدیکنی ویردیکی حالده حقمده بر بدوی شیخنه یاپیلمسی لازمکلن حرمته بیله مظهر اولمدیغمدن دولایی چوجوقلردن متشکل حکومته اعتماد ایده‌مم . » عباره‌سی محرر ایدی .

عراقده الده ایدیلن بیاننامه‌لرده : « کرك تورکلره وکرك انکلیزلره تابع اولمشز ، هپسی بردر . اسارت ، اسارتدر ؛ عرب مملکتلرینی صاتان تورکلردر . بغداد قوتی اردوسنك ارضرومه دوغرو حرکتی اثناسنده ، تورکلر ، اهالینك حیوانلری وییه‌جکلرینی جبراً اللرندن آلدیلر . قادینلری بیوایه و بیکس براقدیلر . عسکری ، سمت بوله کوتوروت اوراده ائتلاف ایده‌جکلردن قطعاتده بولنان تورك ضابطانی اولدیروب مأوالرکزه عودت ایدیکز » دینلر ، حکومتك ممنون ایده‌مدیکی اهالیدر . ساخته صداقتیله بن شعوز حربیه ناظرینی ، هیچ کیمسه‌یه اینانمایه‌جق صورتده اغفال ایدن بصره‌لی نقیب زاده طالبك بصره ولایتنده اوینادیغی رول‌ده باشقه‌در .

طالبك فنا بر آدم اولدوغنه دائر واقع اولان اشعارات مکرره‌مه ، طالب حقنده‌کی سوءظنك ازاله‌سی توصیه اولونمقده ایدی . جبهۀ حربه چیقاره بیلدیکمز یدی ، سکز یوز عسکره آرقه‌دن ، یاندن آتش ایدنلرك عربلر اولدوغی حربیه نظارتنه بیلدیرلدیکی صره‌ده ، جهاد اکبر اعلانی مناسبتیله بزه قارشی سلاح استعمال ایدن بدویلرك ، صفلرمزه داخل اوله‌رق دشمنله حرب ایده‌جکلرینی یازانلر عجبا هانکی اساسه استناد ایدییورلردی ؟

بدایت حربده ، عراقده یرلی افراد محاربه خطندن فرار ایتدکاری جهتله الده پك آز قوت قالمش اولدوغندن بر مقدار کرد کوکللوسی کوندرمسنی موصل والیسی سلیمان نظیف بك افندیدن رجا ایتمشدم .

بو خصوص ایچون دهوك قضاسنده جمع ایتدکاری ۷۰۰ کوکللو ، زهده و کیملرله حرب ایده‌جکلرینی مشارالیهدن استفسار ایتملریله ، انکلیزلرله حرب ایتمك اوزره بصره‌یه کیده‌جکاری کندیلرینه بیلدیرلمسی اوزرینه : « انکلیزلر اییی انسانلردر و بز اونلرله خوش کچینیر ، قیز آلیر و یریرز » دیدکدن صوکرا داغلمش اولدقلری رسمی تلغرافلرله ثابتدر .

خلقی جهاده تشویق ایچون مجتهدلردن فتوی ایستینلره بر مجتهد : « جهاد اکبر عمومی اوله بیلیر ، خصوصی اوله‌ماز » دیه‌رك جواب رد ویرر . ایشته بو وجهله ، حرب ایده‌جکی تخیل ایدیلن اهالیمزدن بر قسمنك معنویاتی قیریق ، عقیده‌سی بوزوق ایدی .

بصره‌ده ، طالبك ناشر افکاری اولان « دستور » غزته‌سنك حکومت علیهنه بازدیغی بندلر ، بلکه جرائد اجنبیه‌نك قوللاندیغی لسان و تفوهاتله مالی ایدی .

بغداد نقیب الاشرافی سید عبدالرحمن افندیله مباحثه ایدرکن حضرت پیغمبرك نشر و تأسیس بویوردقلری احکام دینیه و شرعیه‌نك تأمین دوام و تشدید بقاسنك قوم نجیب عربه عائد اولدوغنی ، بو اوغورده پك چوق مجاهدین عربك افنای وجود ایلدکرینی بیان و عربلردن صوکرا ظهور ایدوب عین دینله متدین ، عین شریعت احکامنه تابع اولان و بو دینك امر محافظه‌سی خصوصنده آلتیوز سنه‌دنبری قانلرینی ایثار ایدن

تورکاره قارشی عربلرك متشكر اولملری لازمه‌دن ایكن اشبو ایكی عنصر مسلم آره‌سنده‌كی اسباب نفاق وشقاقی سؤال ایتدم .

جواباً مشار الیه ، اخیراً حكومت مركزیه‌جه التزام اولونان اداره ومعاملاتك ایكی عنصر آره‌سنه القای نفاق ایلدیكنی سویلدی .

بو حوالیده ، عدم مركزیت وعربستان ، سوریه وعراقده لامركزیه فكرینك اویاندیغی تاریخدن بری ممالك عثمانیه‌ده متمكن عناصر مختلفه حكومته قارشی عدم اعتماد حسی پرورده ایتمش اولدوغندن حكومت مركزیه ، عربلری اغفال واسكان ایچون بر ادارهٔ خصوصیهٔ ولایت قانونی احداث وتطبیق وعراق ایله سوریه‌دن برر ذاتی سه‌ناتور ... ب وتعیین ایلمشدر . بو قانون موجبنجه ولایت انجمنلری تشكیل، مأمور وكتبه تعیین اولنه‌رق بلدیه‌لر وارداتندن افراز اولونان بعض حصه‌لر وسائره ایله برده واردات كوسترلمشدركه ، بو واردات آنجق قانونك تعیین ایتدیكی مأمورلرك مصرفنی تلافی ایده بیلدیكندن بو تشكیلاتده ولایتلرك اعمار وترقیسنه ، ولایت خلقنك تأمین رفاهنه نافع بر جهت كوروله‌مامش اولمسنه مبنی عموم ولایتلر ایچون علی التخمین سنوی ۷۰ : ۸۰ بیك لیرا مصرفی موجب اولوب مملكته هیچ بر فائده تأمین ایده‌مین بو قانونك تطبیقندن صرفنظر ایدلمسی تصرفی انتاج ایده‌جكنی ۳۳۰ سنه‌سنده بغداددن داخلیه نظارتنه یازدم .

بغداد ولایتی داخلنده كشت وكذار ایتدیكم اثناده ، هر یرده عدلیه حقنده اوزون اوزون شكایتلر ایشیتدم . اجرا آت عدلیه‌نك عادلانه اولمامسندن ناشی عموم آره‌سنده عدلیه‌دن شكایت مهم بر مسئله حالنی آلمشدی . بغداد ولایتنك احوال عمومیه‌سی وبونك اصلاحی

حقنده سنهٔ مذکوره حزیرانده داخلیه نظارتنه تقدیم اولونان لایحه‌نك برماده‌سنده : « عدلیه دائره‌سنده ویریله‌جك بر ضیافته عشائر خلقی دعوت ایدلسه عدلیه دائره‌سنه کیرمه‌مك ایچون اشبو دعوته اجابت ایتمزلر » جمله‌سی محرر ایدی .

قاپیتولاسیونلرك الغاسنه دائر داخلیه نظارتندن آلنان تلغرافنامه‌دن صوکرا عدلیه نظارتندن کلن دیکر بر تلغرافنامه‌ده ، قاپیتولاسیونلرك الغاسی مناسبتیله تبعهٔ اجنبیه دعوالری محاکم عثمانیه‌ده رؤیت ایدیله‌جکندن بغداد مأمورین عدلیه‌سندن تبدیلی لازمکلنلر اولدوغی حالده اشعاری ازبار قلنمسنه مبنی یازیلان جوابنامه‌ده مأمورین عدلیه‌ اك کزیده واك عفیف مأمورلردن اولسه‌لر بیله هیچ بردولتك ، نه بزم خراب عدلیه دائره‌لرینه ونه‌ده حبسخانه اتخاذ ایدیلان ایزبه‌لره تبعه‌لرینی کوندرمیه‌جکلرینی علاوةً بیان ایلمشدم .

بالاده ، سکز ماده‌ده تعداد وتفصیل ایدیلان خصوصات ، حرب حقنده قرار اتخاذندن اول سنجیدهٔ میزان تدقیق ایدیله‌رك حاصل اوله‌جق نتایجه ومملکتله اهالینك قابلیت ، حسیات مادیه ومعنویه‌سنه نظراً حرب عمومی بدایتلرنده بر خط حرکت تعیین وتقریر ایدلمش اولسیدی ، غیر قابل تلافی ضایعات وفلاکتلره میدان ویرلمه‌مش اولوردی . مع التأسف ، وطنپرورلك کسوه‌سی آلتنده اجرای جنایت ایدنلرك محصول احتراصات وجهلی اوله‌رق وطن وملت قربان ایدلمشدر.

انور پاشا وطرفدارلرینك ملی مفکوره خیالاتی

مشروطیتله برابر طلوع ایدن « ملی مفکوره » کلمه‌سنك مدلول

ومعنای حقیقیسی بیلنمش اولیدی ، بالقان فلاکتلرندن صوکرا خیالاته قاپیلمیه‌رق مملکتك وملتك ترقی ، احتیاج وسعادتنی تطمین ایتمك خصوصلری احضار اولونور وسنه‌لردنبری حربله بی‌تاب بر حاله کلن افراد ملته بر مدت راحت نفس آلدیرمق چاره‌لری دوشونولورایدی. آلتی آی اول مشئوم بر حربدن چیقارق وضعیت الیمه ایچنده چیرپینان افراد ملتك ملی مفکوره‌سی ، آنجق وضعیتنی اصلاح ونائل رفاه اولمقدن باشقه بر شی اوله‌ماز .

بز ایسه ، خیالاتمزه رنك ووسعت ویره‌رك ــ ۳۳۰ سنه‌سی کانون اولنده انور پاشانك بیك مشکلاتله اسارتدن تخلیص نفس ایده‌بیلدیکی صاری قامش هزیمتنك روسلره بخش ایتدیکی موفقیت نتیجه‌سی اوله‌رق دشمن اردوسی ارضروم ، طربزون وارزنجانی ضبط ومنطقهٔ استیلاسنی صو شهرینه قدر توسیع ایلدیکی ؛ انکلیزلر ، بغدادك شمالنده سامرا ایله تکریت آره‌سنده وفلسطین جبهه‌سنده بولوندقلری صره‌ده ــ ایرانلی دین قرده‌شلرمزك تأمین استقلالیتلرندن ، هندستان وتوران ایللریله طرابلس غرب، برقه و قافقاسیه‌ده بولونان مسلمانلرك اتحادندن ومصرك استیلاسندن بحث ایده‌رك طاتلی رؤیالر کوردك .

« بره‌ست ــ لیتووسق » معاهده‌سیله باطوم ، قارص واردهانك بزه ترك اولوندوغنی تبشیر ایدن آغزلری اوپمك . ناپولیون اولمنی قورمق . دشمنك اشغال ایتدیکی جبهه‌لری ملتدن صاقلامق . چناق قلعه مدافعه‌سنی وکوة‌الاماره موفقیتنی نقرات[illegible]اتخاذ ایده‌رك چوق شرقیلر سویلمك . ظفر نهائی حقنده ، نیکبینلکی حماقت درجه‌سنه واردیرمق . عثمانلیلرك اسکی دورلرینی درخاطر ایتدیرمك ایچون غالیچیا، رومانیا وماکدو-

نیایه کوندریلن قول اردولرك مکاری بیکیرلری ویستول ، طونه وواردار نهرلرندن صو ایچه‌جکلرینی مع الافتخار غزته‌لرله اعلان ایده‌رك ملتی اغفالدن گری طورمامق . الده بولنان قوت هر جبهه‌ده دشمنلری توقیفه کافی اولدوغندن قرق کلیساده بوش طوران قول اردومزی متفقلرمزه برای معاونت غالیچیایه کوندرمکده محذور اولمدیغنی کمال غرور وسرورله جرائد یومیه ستونلرینه گچیره‌رك قپولرمزی دشمنلره آچیق براقق . ٣٢٩ سنه‌سنده ، تورك قانی دوکه‌رك استردادینه موفق اوله‌بیلدیکمز دیمتوقه قضاسنی ، آلمانلردن کوردیکمز موهوم لطف وکرم مقابلنده بولغارلره اهدا صورتیله مجنونانه سماحتلر کوستروب زواللی ادرنه‌نك‌ده وضعیتنی تهلکه‌ده براقق . مختلف جبهه‌لری قاپاته‌جق وممکن اولدوغی قدر دشمنلرك ایلریلسنه مانع اوله‌جق اوچ قول اردومزی ، غالیچیایه ودونکی دشمنمز اولان بولغارلره برای معاونت روماینا وماکدونیایه سوق ایدرك بك قیمتلی تورك قانلرینی جانیانه بر صورتده دوکدورمك . ملتك مقدراتنی المزه آله‌رق مملکتی کندمزه مالکانه اتخاذ ایتلك ... ایشته ، عفوی غیر قابل بوسیاسی وعسکری خطالر ، خیالپرورلکك مشئوم نتیجه‌لریدر .

بر قول اردونك غالیچیایه کوندرلدیکی اثناده کوپریده راست کلدیکم بیوك ذواتدن بری ، بوبابده مطالعه‌می سؤال ایلدی . جواباً : مختلف جبهه‌لرده دشمنلرك موفقیتله ایلریلدکلری بر زمانده کندی جبهه-لرمزی آچیق براقه‌رق متفقلره معاونته قیام ایتمك بزم ایچون بالطبع وخیم بر جنت اولدوغنی سویلدم . چناق قلعه‌ده ، عثمانلی و آوستریا عسکر-

لری ، بر اردو و بر ملت افرادی کبی آره‌لرنده تأسیس اخوت ایتدکارندن آلمان عسکریله‌ده بو اخوتك وجود بولمسی ضمننده قول اردونك غالیچیایه سوقی و متغفلره معاونت ایفاسنك مصیب اولدوغی ، داخلی جبهه‌لرده دشمنی توقیف ایده‌جك قدر قوتك موجود بولوندوغی ادعاسنی کمال یأس وحیرتله دیکله‌دم .

اردولر رجعت ایدرکن ابراز تأثر و تلهف ایدنلره قارشی ، اردولرك هر یرده موفق اولدوقلرینی ادعا ؛ بوحرب عمومینك نهایتنده مظفر حکومت عثمانیه‌نی برای تبریك ، اقطار جهاندن بر ملیون مسلمانك مکه‌یه کله‌جکلرینی و بونلرك صورت اسکان واعاشه‌لرینی تأمین ایتمك اسبابنی شیمدیدن تأمل ایتمك لزومنی مفتخرانه بیان ایدنلرده اولدی .

عجبا ، بوقبیل بیاناتده بولونانلر ، انکلیزلرك متارکه شرائطنی غزته‌لرده اوقودقجه یوزلری قیزاره‌رق محجوب اولمازلرمی ؟ بالقان حربی لکه‌سنك سیلدیریله‌جکنی وردزبان ایدنلر شیمدی نره‌لره قاچدیلر ؟

روس انقلابندن صوکرا مصالحه یاپیلوب برکره روسلرك ایشدن چیقمسنی متعاقب ، ائتلافجیلرك قوتلری تناقص ایده‌جکندن شرق جبهه‌سندن غرب جبهه‌سنه نقل اولونه‌جق آلمان قوتلریله انکلیز وفرانسزلره آغیر بر ضربه ایندیریله‌رك صلح عمومی‌یه تقرب ایدیله‌جکندن ؛ روسلرله مصالحه‌دن صوکرا ، اوده‌سادن اون ، شکر و باطومدن غاز کله‌رك مضایقه‌نك تهوین اولونه‌جغندن ؛ دول ائتلافیه اتفاقنه داخل اولان آمریقالیلرك ، وسائط نقلیه‌نك فقداننده و تحت البحرلرك آمریقادن آوروپایه و قوعبوله‌جق نقلیاتی صوکدرجه‌ده اشکال ایده‌جکندن ؛ بر میلیون آمریقا عسکرینك آوروپا جبهه‌سنه نقلی سنه‌لره متوقف بولو-

ندوغندن ؛ آمریقالیلرك دمیر اوجاقلرندن یتیشمش اوللری حسبیله قیمت و قابلیت حربیه‌دن محروم اولدوقلرندن بحث وبونلری غزته‌لرله اعلان ایدنلر و بالخاصه بو ادعالرنده صوکدرجه‌ده اصرار کوسترنلرپك چوق اولمشدر .

نابلسك شمالنده‌كی جبهه‌نك رجعتندن اول ، محاربه‌ده ایلری وکری کیتمك ایجابات حربیه‌دن اولدوغندن ارض‌الله واسعده بر قاچ کیلو متره کری چکلمکده محذور اولمدیغنی ودشمنك شامه ، حلبه مواصلتی اون بش سنه‌یه متوقف بولوندوغنی غزته‌لرله نشر ایده‌رك خلقی اغفاله قیام ایلدك . حالبوكه ، اون بش کون صوکرا انکلیزلرك شامه و بعده حلبه کیردکلرینی ینه عینی غزته‌لرده کوردك . شوکتپناه افندمزك قوماندانی بخش ایتدکلری اردو ودونانمای همایونی حسن استخدام ایتدیکندن بحثله مجلسلرده آلقیش طوفانلرینه طوتولان ، هرجبهه‌ده اردوی همایونلرك موفقیتلرندن دم اوره‌رق فریق وبعده برنجی فریق رتبه‌لریله تلطیف بویورولدوغنی اردوده‌كی آج چیپلاق عسکره ابلاغ ایله اعلان فخر وسرور ایلین ، محافظهٔ شرف ملیت اوغورنده بی کناه اولاد وطن قانلرینی ایثار ایدرکن بوغاز ایچنده‌كی کاشانه‌سنی تفریش وهیکللرله تزیین ایدن یاش قوماندان وکیلی عجبا شیمدی نره‌ده مهابت‌سازدر ؟ مسؤلیت کندیسنه عائد اولمق اوزره انور پاشایه صلاحیت ویردك دیین برناظر سابق ، ناصل بر مسئولیتله ضایعاتی تضمین ایده‌جکدر ؟

وجودلرندن استفاده ایدیلیر هیئت ضابطانی تقاعده‌سوق ایده‌رك‌الده طرفدار بولوندورمق مقصدینه مبنی برطاقم تجربه‌سزلری آز برزمانده برقاچ

درجه ترفیع ایتدیرمك صورتیله یکی یکی قوماندانلر یتیشدیروب دولتك مصرفنی تضعیف ایلدك . جمعیته منسوب اولمایان وپاچته‌جیلك [?] یاپامش بولونان قوماندانلری معاونت ومظاهرتدن محروم براقه‌رق تقاعده سوق وجمعیته منسوب ، هردرلو معاونته مظهر اولان قوماندانلری‌ده ، هزیمتدن هزیمته اوغرادقلری حالده تبدیل ایده‌جك یرده مكافاتلرله تلطیف ایتدك .

اون ، اون بش حذله وحیدود ، کیسه‌لرینی دولدورمق ایچون وطنپرورلك کسوه‌سی آلتنده ملت و وطنی محو ایتدیلر . لعنة‌الله علیهم اجمعین .

هندستان ، توران ، قافقاسیه خیالاتی

پك واسع مقیاسده بولونان خیالاته ربط قلب ایدن حربیه نظارتندن مورود بر تلغرافنامه‌ده ، قافقاسیه‌ده حرکات اختلالیه ایقاعی فوق‌العاده ملتزم اولدوغندن ومناطق سائره‌یه‌ده ایجاب ایدن اشخاص و هیئت کوندرلدیکندن بغدادده بولونان داغستانلی محمد فاضل پاشانك مخدوملریله بعض آدملرینك قافقاسیه‌یه اعزاملری محرر ایدی . شهید مشارالیه ، ۹۳ سفرنده داغستانلیلرك دوچار اولدوقلری فلاکتی ایلری سوره‌رك اهالی‌یی عصیانه تشویق ایتمك جنایت اوله‌جغنی درمیان ایتسنه مبنی ـ خیالاتك اوکنی آلمق ایچون ـ اهالینك اختلال چیقارملری موافق اوله‌میه‌جغنی جواباً یازلمش ایدی . ۱۶ آغستوس ۳۳۰ تاریخلی جوابنامه‌ده : « ترتیبات اختلالیه ، حرکات حربیه وقوعندن اقدم وسائط

اتصالیه‌نك تخریبی و اهمیتلی مؤسساتك احراق واضراری کبی نتیجهٔ محاربانه تأثیر ایده‌جك تشبثاتی احتوا ایتمكله برابر حركات حربیه اثنا-سنده دشمنك كمیلرینی تهدید ، نقلیاتنی تعجیز وتوقیف، مفرز تصادف اولونه‌جق دشمن قوللرینی امحا و هر طرفده اختلالار ایقاع ایده‌رك دشمن مملكتنده هرج و مرج حاصل ایتمكدن عبارت اولدوغندن منافع عمومیهٔ اسلامیه‌نك تأمینی امرنده بعض مناطق واقسامك دوچار تضییقات اوله‌جغی ملاحظه‌سی باعث تردد اوله‌ماز . » دینلیوردی .

بو واسع خیالات قارشیسنده دوشونملی‌كه، قافقاسیه اهالیٔ اسلامیه-سنده شبهه‌یی داعی اوله‌جق الك اوفق بر حركت نتیجه‌سی ، روسیه‌نك الك شدید جزالری تطبیق و خلقی تهجیر ایده‌رك سیبریا چوللرنده سو-روندرمك ، بر چوق متحیزانی اعدام و خانمانلرینی احراق ایتمكده تردد ایله‌میه‌جكی شبهه‌سزدر . ۹۳ سفرندن صوكرا ، داغستان خلقندن اون‌بش ، یكرمی بیك كشینك نه صورتله افنا ایدلدكاری بر حیات اولانلرك كوزلری اوكنده تجسم ایتمكده‌در .

اكر بولغارلر چته‌لرینك ماكدونیاده تطبیق ایتدكاری چته‌جیلكی تقلید ایتمك ایستیور ایسه‌ك كرك بولغارستان وكرك ماكدونیا بولغارلرینك بو خصوص ایچون تعلیم و تربیه ایدلمش ؛ بولغارستاندن كلن چته‌لرك نره‌دن سلاح و جبخانه آله‌جقلری ، نره‌لرده و نه صورتله اختفا ایده-جكلری ، یه‌جكلرینی ناصل تدارك ایله‌جكاری قرق سنه اولندنبری تهیه و احضار قلنمش اولدوغنی دوشونمك ایجاب ایدردی . بو چته‌لر ، تضییق كوردكلری تقدیره بولغارستانه التجا ایتدكاری كبی بعض دولتلرك انسانیت ومدنیت نامنه واقع اولان مداخله وتوسطلری‌ارزرینه

عفو عمومی‌یه مظهر اولمقده ایدیلر . بر حکومت خریستیانیه‌یه تابع اولان اقوام اسلامیه‌دن حکومت متبوعه‌سنه قارشی عصیان ایدنلرك تأدیب وتنکیللری امرنده تطبیق ایدیلن جزائی انسانیته مخالف کوره‌رك مدنیت وانسانیت نامنه شفاعت ووساطت ایدن بر حکومت ایشیدلمش وتاریخلرده کورولمشمیدر ؟ شو حالده ، قافقاسیه مسلمانلرینی روس حکومتی علیهنه عصیانه تشویق ایتمك جنایت اولمازمی ؟ اهالی‌یی انتحاره سوق ایتمك دکلمیدر ؟

ینه باش قوماندانلق وکالتندن کان بر تلغرافده : عراقدن بر عشیرتك ، ایران داخلندن کچوب افغانلی دین قارده‌شلرمزله برلشدکدن صوکرا دشمنك تحت استیلاسنده بولونان اراضی‌یه تجاوز ایده‌رك دین قارده‌شلرمزی دشمنلرك ربقهٔ اسارتندن قورتارمق وایران ، قافقاسیه‌یی تخلیص ایتمك خیالاتی محرر ایدی .

عجبا عراقده ، اتحاد حکومتنه اعتماد ومحبتی اولان بر عشیرت وارمیدر ؟ موجودیتی فرض اولونسه بیله بو عشیرتك ایران داخلندن کچه‌رك افغانستانه کیتمسی لازمدر . بر عراق عشیرتنك ، ایران عشائری ایچندن کچه‌رك افغانستانه کیتمسی ممکنمیدر ؟ هایدی ، بو کاده امکان تصور ایده‌لم . بویله بر عراق عشیرتی افغانستانه مواصلت ایتدیکی تقدیرده ، انکلیزلرله روسلر آره‌سنه صیقیشمش اولان افغان حکومتی تمامیت وبقاسنی تهلکه‌یه القا ایدرمی ؟ بورالرك اهالیسی بزی نه صورتله تلقی ایدییورلر ؟ وقتیله بو حوالیده مأمور روحانی ویاشهبندر بولونده‌ورق خلقده بر فکر حاصل ایدلمه‌مشدر .

هند ، افغان وتورکستان اهالیسندن ، بزی رأی‌العین کورنلر :

سنیلردن برای حج حجازه و شیعیلردن عتباتی برای زیارت کاظمیه ، کربلا ، نجف و سامرایه کلنلردر . بونلرده ، حج وزیارت ایچون مملکتمزده کچیردکلری جزئی بر مدت ظرفنده انواع مشکلاته معروض قالدقلرندن ایی برخاطره ایله مملکتلرینه عودت ایتدکلری ، حج وزیارت اثناسنده دوچار اولدقلری مزاحمی وطنداشلرینه حکایه وسرگذشتلرینی نقل وروایت ایده‌جکلری جهتله بوخلقك تورکیه حقنده بر توجه و اعتماد پرورده ایده‌جکلرینی ظن ایتمك ، حال احتضارده‌کی خسته‌دن حیات انتظارنده بولونمغه بکزر .

سائقهٔ خیالاتله ایرانلیلردن اسلامیت نامنه مظاهرت امکانی تصور ایتدك . بولون ایران ، تشکلات سیاسیه‌سی مقتضاسنجه قید حیات شرطیله والیلره توجیه وتملیك ایدلمش ولایتلره منقسم اولدوغی تأمین ایدرسه اوطرفه کچمك عادتلری ایجاباتندن اولدوقدن باشقه بعض عقائد روحانیه‌لری‌ده حربدن توقی‌یی توصیه ایلدیکی جهتله ایرانیلردن معاونت انتظاری ، جهل وبونلرك معنویاتنه عدم وقوفدن ایلری کلمشدر .

یزدجرد والیسی اولوب قوای ملیه قوماندانی نامیله یاد ایدیلن و بر سنه‌دن زیاده استانبولده بسلنمش وبسلنمکده اولان نظام‌السلطنه‌یه، خیالات آرقه‌سنده قوشانلرجه پك بویوك اهمیت وکلیتلی مخصصات ویرلمش ایسه‌ده بدایةً نظام‌السلطنه ، روس وانکلیزلرك بازیچه‌سی اولدوغندن لورستان والیسنك مخدومی سکوند عشیرتیله حدودده وسید حسین اراضیسنده کائن تنك بوغازینه کلدیکی وبونلرله ۱۸۰۰ پیاده ،

٤٠٠ سوارى بولوندوغى خانقين قائمقاملغندن بيلديرلديكى صره‌ده نظام‌السلطنه‌نك لورستان واليسيله براشه‌رك حدودده بولونان لنجا جم بوغازينه كلدكارى بدره حدود قوماندانلغندن بيلديرلديكندن هر بر احتماله قارشى ، حدودده يقين اولان كوت‌الاماره‌يه پياده وطوپچيدن مركب بر مفرزه سوقنه مجبوريت حاصل اولمشدى . احتمالكه نظام‌السلطنه انكليزلردن مكافاته نائل اوله‌مديغندن وبزم طرفدن دها زياده پاره صرف اولوندوغنى كورديكندن بوپره‌لره مالك اولمق ايچون باشنه طوپلاديغى بر قاچ يوز آدميله كنديسنى قواى مليه قوماندانى يابديره‌رق خيليجه نقود جلب ايتمش وكنديسنى بسلتديرمشدر .

نظام‌السلطنه‌دن اول ، ابن‌السعود ، ابن الرشيد وسابق بصره مبعوثى طالبه ربط قلب ايدن باش قوماندان وكالتى ، هر درلو حقيقتلرى يازديغم حالده هيچ برينه قانع اولمديغندن محاربه اولورسه طالب بكدن استفاده اولونه‌جغى جوابنه قارشى يازديغم جوابده . بالقان حربنده ياقوه‌لى رضا بكله بايرام سوردن نه كبى بر استفاده ايدلمش ايسه عراقده بر اجنبى دولتله يا پيله‌جق محاربه‌ده‌ده عينى استفاده‌نك كوروله‌جكنى بيلديرمشدم .

حربك ايلك سنه‌سى ظرفنده ، ايراندن كچه‌رك افغانستانه ايصال ايدلك اوزره بحريه اركان حربيه‌سى - مؤخراً بر قاچ كون بحريه ناظرى اولان - حسين رؤف وطهران آتاشه ميليته‌رى فوزى بكلر ٥٠ : ٦٠ بيك ليرا قدر نقود وكليتلى سلاح وجبخانه ايله بغداده كوندرلمشلردى . موما اليهم ، عثمانلى وايران حدودى اوزرنده ممانعته تصادف ايده‌رك اوفق بر محاربه‌دن صوكرا بغداده عودته مجبوريت

کورمشلردرکه بوحالدن اولسون‌! چاپولجی عشائرله مسکون اولان ایران داخلندن بالمرور افغانستانه وصولك امکانسزلغی نظر ملاحظه‌یه آلنمامشدر .

اعلان مشروطیتدن صوکرا ، هرمقصده واصل اولمق وهیچ بر شیئی امکانسز کورمملك فکری حاصل اولدی . حدودلرده مسلمانلردن ژاندارمه مستحفظ قطعاتی تشکیل ایدلمسی وعسکری مفرزه‌لرك چته‌لرله حدود جوارنده مصادمه‌یه طوتشدقلری اثناده بوری سسنه یتیشمك اوزره اهالی‌یه سلاح توزیعی وبو تشکیلاته خرستیان وطنداشلرمزدن ارزو ایدنلرك‌ده داخل اوله‌بیله‌جکاری حقنده لایحه‌لر تقدیم اولنه‌رق تطبیقاتی شدتله طلب ایدلدی . فقط حدودلرده ، مسلمان اهالی‌وکونی اولوب اولمدیغی درخاطر ایدیلمه‌مدی . مثال اوله‌رق قوصوه منطقه‌سنی الهلم : قوصوه ولایتنك بولغارستان حدودی اوزرنده بولونان‌پالانغه، قوچانه ، چاروه وعثمانیه قضالرنده قاچ مسلمان کوی واردر ؟ کذا، قره طاغ حدودنده هانکی قضالرده‌مسلمان کویلری‌موجوددرکه‌اونلردن بو کبی تشکیلات یاپیلسین ؟ صرب ویونان حدودلری‌ده عینی حالده دکلیدر ؟ ارزو ایدن خرستیان وطنداشلرمزك بو تشکیلاته داخل اوله‌بیله‌جکلری لطف ومساعده‌سنه قارشی‌ده دیه‌بیلیرمکه بولغار، صرب وروم اولان خرستیان وطنداشلرمز بویله‌بر تشکیلاته داخل اوله‌مازلر. بونلردن برینك بو تشکیلاته دخولی خبر آلان چته‌لرك ، بشیکده‌کی چوجوقلرینه وارنجیه قدر بو کبی کسانك احیای وجودلریله ترهیب وتخویفلرنده زمان فوت ایتمه‌جکلرینی پك کوزل بیلیرلر . بالخاصه هرسك حدودندن بدأ ایله اشقودره‌یه قدر قره طاغ حدودینك تلفونله

احاطه‌سی وبو بابده جهت عسکریه‌جه معاونت لازمه ایفاسی حقنده‌کی تضییقات اوزرینه ، کرچه دلائل لازمه‌سنك سردیله امکانسزلغی بیان ایدلمش ایسه‌ده ، بوبابده‌کی اصرار وعناد عسکرمزدن درت بش کشینك شهادتنه سببیت ویرمش واك نهایت قره طاغ حدودینه تمدیدی ایستنیلن تلفون مسئله‌سی عقیم قالمشدر . خریطه اوزرنده ، لیم نهرینك صول ساحلی حدود عثمانیه داخلنده کورولور . حالبوکه ، بو قطعهٔ اراضیده ساکن خلقك صرب عنصرینه منسوب وقره طاغك تشکیلات عسکریه‌سی میاننده اولدوغی دوشونولمیور .

حکومته وارد اولان تکلیفلر دن برنجیده ، دولت علیه جزیرة العربه صاحب و مالك اولمق ایچون بغداددن مکهٔ مکرمه‌یه وینه بغداددن شامه تحت الارض تلفون خطی تمدیدیله بو خط اوزرنده سکز طقوز ساعتده بر قوله انشاسی ، قوله‌لر آره‌سنده قارشیلقلی زرهلی اوتوموبیللر تحریك ایتدیرلمسی ، بوقوله‌ده اقامه ایدیله‌جك ضابطان وافراده خزینه‌نك وسعتی خارجنده معاش ومکافات نقدیه اعطاسی خصوصلری تشکیل ایدرکه ، بو تکالیف بزم ایچون خیال محالدر .

بالاده بسط وتمهید اولونان تکالیفدن ، اون سنه‌دنبری خیالات پشینده دولاشان ذهنیتلرك دولتی حرب عمومی کردابنه دوشوره‌جکلری ظاهر اولور . ایشته ، ملتك باشنه مدهش بر بلا کسیلن جانیلرك غیرمنطق ونا معقول اجراآت وخیالاتندن خسران ، فلاکت ، شئامت وندامت تولد ایتمشدرکه ، اعلان مشروطیتده سلانیکده بولونان روس آژان میلیته‌ری جنرال شوستاق ، کندیلرینه حریت قهرمانلغی سوسی ویرنلرك قریب

وبعید برزمانده‌ده ادارهٔ امور حکومتی اللرینه آله‌جقلرندن ، ظهور ایده‌جك احتراصات دولایسیله مملکتك کردابه سوروکانه‌جکنی مباحثه اثناسنده بیان ایلمش و بو قهرمانلره التحاق ایدن ژاندارمه‌لرك ، ژاندارمه صنفنده استخداملری جائز اوله‌میه‌جغندن اردویه اعاده‌لری لزومنی مصراً طلب ایتمسنه بناءً بو کبی ژاندارمه افرادی اردویه اعاده اولونمشدی . موماالیه جنرالك ادعاسی ، اون سنه صوکرا بوتون آجیلیغیله وغیرقابل تلافی ضایعاتله مرتبهٔ ثبوته واصل اولمشدر .

صوك

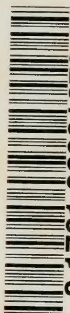

دقت :

۱۷ نجی صحیفه‌نك ۱۱ نجی سطرینك باشنده چیقمایان کلمه : «دوش خودکامنه» اوله‌جقدر .

۱۷ نجی صحیفه‌نك ۱۰ نجی سطر باشنده‌كی « سعادتی » كلمه‌سندن صوكرا « ویا اضمحلال و پریشانیسنی موجب اوله‌جق بر حربه قرار ویرمك تلافیسی غیر قابل دنیوی و اخروی مسئولیتلری » عباره‌سی اكسیك دیزلمش اولمغله مع الاعتذار تصحیح اولونور .

صحیفه ٤٥ ، سطر ۱۱ ده : « منقسم اولدوغی » دن صوكرا « و هر والی‌نه منافع شخصیه‌سنی مذهبه وملیته مرجح كوردیكی ونه طرفدن بر منفعت » عباره‌سنك علاوه‌سی لازمدر .

3 1761 06981679 1